

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W MARCU 2003 ROKU¹

W końcu marca 2003 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 18616,5 tys. sztuk.

Wyniki badania wykazały, w porównaniu z analogicznym okresem 2002 r., liczebność stada trzody chlewnej wzrosła o 5,2%, w tym pogłowie loch na chów zmniejszyło się o 0,9%.

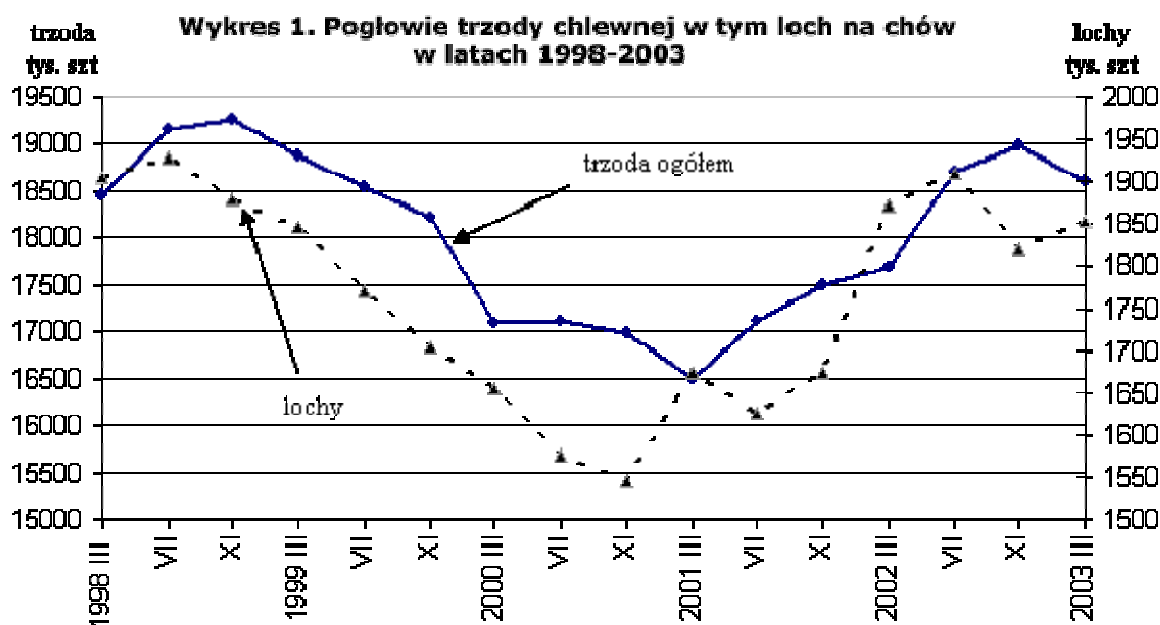
W stosunku do marca roku ubiegłego w strukturze pogłowia trzody chlewnej ogółem:

- zmalał udział prosiąt, warchlaków oraz trzody chlewnej na chów,
- wzrósł udział tuczników.

1. Źródło informacji stanowiły:

- uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego, przeprowadzonego w dniach 2-10 kwietnia 2003 r. na próbie ok. 15 tys. gospodarstw indywidualnych utrzymujących trzodę chlewną, dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

W końcu marca 2003 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło **18616,5 tys. sztuk** i było o 918,8 tys. sztuk (o 5,2%) wyższe od stanu notowanego w analogicznym okresie 2002 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu listopada 2002 r. - niższe o 380,5 tys. sztuk, tj. o 2,0%.

Stado loch na chów zmniejszyło się, w porównaniu z marcem 2002 r., o 16,4 tys. sztuk (o 0,9%) do poziomu **1856,0 tys. sztuk**, w tym pogłowie **loch prośnych** spadło o 41,2 tys. sztuk (o 3,3%) do **1190,1 tys. sztuk**. W stosunku do stanu w końcu listopada 2002 r. liczba loch na chów wzrosła o 35,3 tys. sztuk (o 1,9%), w tym liczba loch prośnych zwiększyła się o 35,2 tys. sztuk, tj. o 3,1%.

Tabl. 1 Pogłowie trzody chlewnej w marcu według sektorów własnościowych.

Wyszczególnienie		Ogółem	Sektor		Struktura pogłowia ogółem w odsetkach	Dynamika	
			prywatny	publiczny		marzec ub. r.=100	listopad ub. r.=100
		w tysiącach sztuk					
Trzoda ogółem	chlewna a	16492,9	16279,4	213,5	100,0	96,5	97,1
	b	17697,7	17503,4	194,3	100,0	107,3	101,2
	c	18616,5	18427,2	189,3	100,0	105,2	98,0
Lochy na chów		a	1673,7	1649,8	23,9	10,1	101,2
						101,2	108,4

	b	1872,4	1849,2	23,2	10,6	111,9	112,0
	c	1856,0	1835,8	20,2	10,0	99,1	101,9
Trzoda pozostała chlewna	a	14819,2	14629,6	189,6	89,9	96,1	95,9
	b	15825,3	15654,2	171,1	89,4	106,8	100,0
	c	16760,5	16591,4	169,1	90,0	105,9	97,6

W sektorze prywatnym, w marcu 2003 r., pogłowie trzody chlewnej wynosiło **18427,2 tys. sztuk** i wzrosło w ciągu roku o 923,8 tys. sztuk (o 5,3%), a w porównaniu ze stanem z końca listopada 2002 r. zmniejszyło się o 362,1 tys. sztuk, tj. o 1,9%. W gospodarstwach indywidualnych było **16944,1 tys. sztuk** świń, tj. 91,0% krajowego pogłowia trzody chlewnej. Roczny przyrost liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniósł 758,0 tys. sztuk (4,7%), natomiast sezonowo, tj. w okresie od listopada 2002 r., odnotowano spadek pogłowia o 443,0 tys. sztuk (o 2,5%).

W sektorze publicznym pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się w skali roku o 5,0 tys. sztuk (o 2,6%), a w porównaniu ze stanem w listopadzie ubiegłego roku - spadło o 18,4 tys. sztuk (o 8,9%) do poziomu **189,3 tys. sztuk**.

W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w końcu marca 2003 r. wynosił:

- **prosięta** o wadze do 20 kg - 33,1%,
- **warchlaki** o wadze od 20 kg do 50 kg - 25,5%,
- **trzoda chlewna** o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój - 31,1%,
- **trzoda chlewna** o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów - 10,3%,
- w tym:
- **loch** na chów razem - 10,0%,
- w tym **loch** prośne - 6,4%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody, rejestrowaną w marcu 2002 r., zmalał udział prosiąt (o 0,6 pkt), warchlaków (o 0,2 pkt) oraz trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej (o 0,5 pkt), w tym loch prośnych (o 0,6 pkt), natomiast wzrósł - o 1,3 pkt - udział w stadzie trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (tj. tuczników).

Rejestrowany w końcu marca 2003 r. stan i struktura pogłowia trzody chlewnej, na tle liczebności stada i jego struktury w analogicznym okresie 2002 r., a także w porównaniu ze stanami trzody w końcu lipca i listopada ub.r., wskazują na **wyhamowywanie wzrostowego trendu w chowie świń**. W marcu 2002 r., pogłowie trzody chlewnej wykazywało wzrost w ciągu roku o 7,3%, w lipcu - wzrost o 9,4%, w listopadzie - o 8,6%, a w marcu 2003 r. wzrost o 5,2%. Pogłowie loch ogółem, w tym pogłowie loch prośnych, w kolejnych badaniach prowadzonych w 2002 r. wykazało wzrost w dystansie rocznym odpowiednio: w marcu - o 11,9% i o 13,5%, w lipcu - o 17,5% i o 15,5%, w listopadzie - o 8,9% i o 6,4%, natomiast w marcu 2003 r. odnotowano już spadek stada podstawowego odpowiednio o 0,9% i o 3,3%. Odwrócenie dotychczasowego trendu wzrostowego stada macior, w tym prośnych, wyraźnie świadczy o umacnianiu się działań zmierzających do ograniczenia chowu świń.

Na aktualną sytuację w chowie trzody chlewnej miały wpływ niekorzystne uwarunkowania konomiczne produkcji żywca wieprzowego notowane w ciągu całego ubiegłego roku oraz I kwartału 2003 r. Wskutek zwiększającej się podaży żywca wieprzowego na rynek, będącej wynikiem utrzymywania się wysokich stanów trzody chlewnej, ceny skupu i ceny targowiskowe żywca wieprzowego sukcesywnie spadały. W całym 2002 r. skupiono ogółem 1705,4 tys. ton żywca wieprzowego, tj. o 16,9% więcej niż w 2001 r., a w ciągu pierwszych trzech miesięcy br. skup żywca wieprzowego wyniósł 291,8 tys. ton i był wyższy o 15,7% od rejestrowanego w analogicznym okresie przed rokiem. Ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego w omawianym okresie spadły z 4,00 zł w marcu 2002 r. do 3,40 zł w czerwcu, we wrześniu ub.r. nieco wzrosły do 3,46 zł, by w następnych miesiącach obniżyć się do poziomu 3,25 zł w grudniu i 3,03 zł w marcu 2003 r., tj. aż o 24,2% niższego niż rejestrowany w marcu przed rokiem.

W obrotach targowiskowych poziom cen żywca wieprzowego był bardzo zbliżony do notowanego w skupie. W marcu 2003 r. za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymywali na targowiskach, analogicznie jak notowano w skupie, 3,03 zł, a cena ta była o 23,3% niższa od rejestrowanej w marcu 2002 r.

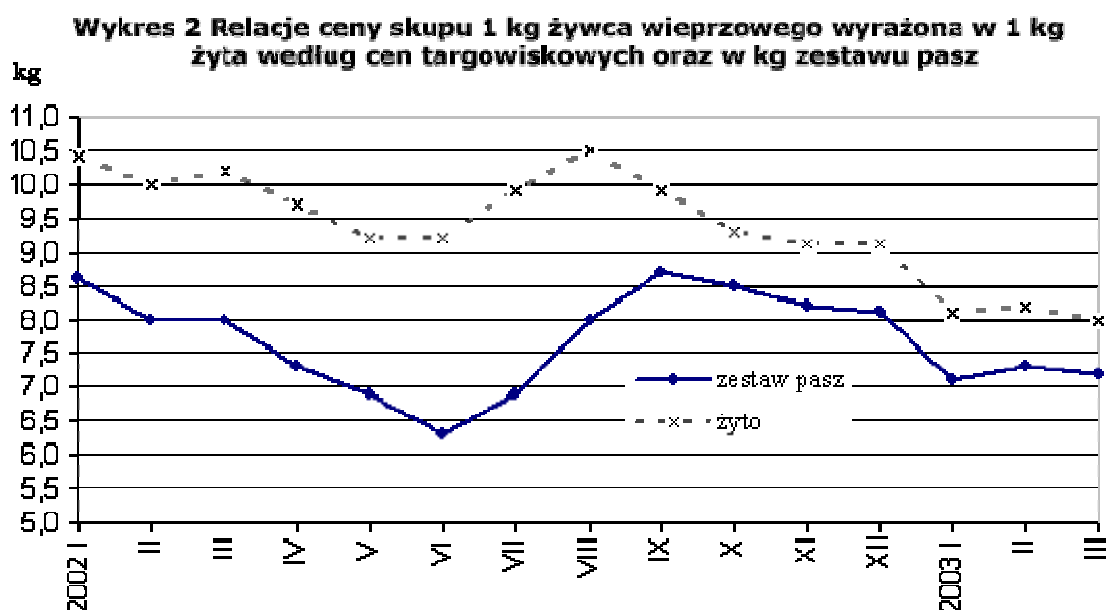
Tabl. 2 Ceny żywca wieprzowego i ziemiopłodów paszowych

Miesiąc/rok	Ceny skupu żywca wieprzowego		Ceny targowiskowe					
			żywiec wieprzowy		zboża podstawowe		ziemniaki	
	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/kg	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/dt	analogiczny okres poprzedniego roku = 100	zł/dt	analogiczny okres poprzedniego roku = 100
Marzec 2002	4,00	92,2	3,95	97,1	44,44	87,4	50,14	154,7
Czerwiec 2002	3,40	79,4	3,42	84,4	41,55	85,3	58,65	184,0
Wrzesień 2002	3,46	73,1	3,53	79,9	39,52	92,3	35,17	88,7
Grudzień 2002	3,25	72,1	3,26	73,9	40,45	92,2	35,76	83,1

Marzec 2003	3,03	75,8	3,03	76,7	42,73	96,2	37,53	74,9
-------------	------	------	------	------	-------	------	-------	------

Znaczący spadek cen żywca wieprzowego rejestrowany w ciągu minionego 2002 r. i w okresie I kwartału br. wpłynął na pogorszenie opłacalności tuczu świń.

W marcu 2003 r. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła wartościowo 8,0 kg żyta wobec 10,2 kg w marcu ubiegłego roku. Spadła również opłacalność tuczu trzody chlewnej liczona do zestawu pasz¹. W marcu br. cena skupu 1 kg żywca wieprzowego równoważyła 7,2 kg zestawu pasz wobec 8,0 kg w marcu 2002 r.

O malejącym zainteresowaniu rolników chowem trzody chlewnej świadczyć mogą: zmniejszenie loch na punktach kopulacyjnych oraz obniżające się, zwłaszcza w ostatnich 6 miesiącach, targowiskowe ceny prosiąt na chów.

¹ W skład zestawu pasz wchodzi: 0,58 kg ziemniaków i 0,35 kg zbóż według cen targowiskowych oraz 0,07 kg mieszanki "T₂" według cen detalicznych.

W marcu 2003 r. pokryto o 1,6% mniej loch niż w analogicznym miesiącu ubiegłego roku i o 1,1% mniej niż w lutym bieżącego roku.

W marcu br. za 1 prosię na chów płacono rolnikom zaledwie 77 zł, tj. aż o 34,8% mniej niż w marcu 2002 r.

W przekroju terytorialnym, wzrost pogłowia trzody chlewnej, w porównaniu ze stanem notowanym w marcu 2002 r., odnotowano we wszystkich województwach. Największy przyrost pogłowia świń, o ponad 10%, zarejestrowano w województwach: zachodniopomorskim (o 19,9%), dolnośląskim (o 12,7%) i łódzkim (o 11,6%). Nieznaczny wzrost populacji świń w skali roku (poniżej 2%) wystąpił w województwach: podlaskim (o 0,7%), wielkopolskim (o 1,2%), kujawsko-pomorskim (o 1,3%) oraz małopolskim (o 1,9%).

TABL. 3. POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ W 2003 R.

Stan w końcu marca					
Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor prywatny			Sektor publiczny
		razem	w tym		
			gospodarstwa indywidualne	spółdzielnie produkcji rolniczej	
W tysiącach sztuk					
Trzoda chlewna	18616,5	18427,2	16944,1	484,4	189,3
prosięta o wadze do 20 kg	6162,3	6099,3	5627,1	165,6	63,0
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	4755,3	4703,6	4321,7	120,5	51,7
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	5790,8	5738,9	5291,2	140,5	51,9
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	1908,1	1885,4	1704,1	57,8	22,7
w tym lochy	1856,0	1835,8	1658,9	56,2	20,2
lochy prośne	1190,1	1177,7	1067,3	36,2	12,4
lochy pozostałe	665,9	658,1	591,6	20,0	7,8
Marzec 2002 = 100					
Trzoda chlewna	105,2	105,3	104,7	95,7	97,4
prosięta o wadze do 20 kg	103,4	103,5	103,2	94,7	91,8
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	104,5	104,5	104,1	99,2	101,7
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	109,9	109,9	109,1	94,8	104,6
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	99,5	99,6	98,5	93,6	90,0
w tym lochy	99,1	99,3	98,2	93,6	86,9
lochy prośne	96,7	96,9	95,8	94,5	79,5
lochy pozostałe	103,9	103,9	102,8	92,2	102,0
Listopad 2002 = 100					
Trzoda chlewna	98,0	98,1	97,5	95,3	91,1
prosięta o wadze do 20 kg	99,4	99,5	98,9	99,8	88,5
warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	100,6	100,6	99,7	89,5	95,8
trzoda chlewna na ubój					
o wadze 50 kg i więcej	93,3	93,3	93,0	96,0	92,6
trzoda chlewna na chów					
o wadze 50 kg i więcej	102,3	102,5	101,8	94,7	85,7
w tym lochy	101,9	102,2	101,4	94,7	84,3
lochy prośne	103,1	103,3	102,8	95,1	84,4
lochy pozostałe	100,0	100,2	99,1	94,0	84,2

TABL. 4. TRZODA CHLEWNA WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2003 R.

Stan w końcu marca							
Województwa	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej		
					razem	lochy	lochy

				50 kg i więcej		ogółem	prośne
	w sztukach						
Ogółem							
Polska	18616457	6162326	4755344	5790741	1908046	1856017	1190102
Dolnośląskie	572047	182740	154589	174530	60188	58090	37837
Kujawsko-pomorskie	2297640	752691	620658	694749	229542	222577	144929
Lubelskie	1351644	429008	318552	460866	143218	139263	86467
Lubuskie	268594	82825	68443	90465	26861	25813	17249
Łódzkie	1422483	482230	354723	449887	135643	131770	84188
Małopolskie	518863	176969	119258	156743	65893	64328	42686
Mazowieckie	1924432	639260	476246	600508	208418	202655	132046
Opolskie	764591	253513	206258	235454	69366	67768	42666
Podkarpackie	387599	116539	88833	143070	39157	38213	24945
Podlaskie	920107	299537	207697	320964	91909	89593	57738
Pomorskie	1065593	388530	254848	312688	109527	106361	67404
Śląskie	394430	123946	90507	144890	35087	34043	21497
Świętokrzyskie	419740	161806	99813	104915	53206	52394	34459
Warmińsko-mazurskie	884686	282460	228627	277434	96165	92249	59410
Wielkopolskie	4718484	1568846	1281226	1406713	461699	451064	290289
Zachodniopomorskie	705524	221426	185066	216865	82167	79836	46292
Gospodarstwa indywidualne							
Polska	16944051	5627081	4321718	5291218	1704034	1658853	1067273
Dolnośląskie	483601	153336	131791	148923	49551	48054	30561
Kujawsko-pomorskie	2103626	686497	573271	637147	206711	200957	131514
Lubelskie	1315950	419919	306918	449888	139225	135459	84252
Lubuskie	231631	75670	59654	72142	24165	23174	15643
Łódzkie	1394717	473548	348372	440756	132041	128760	82281
Małopolskie	497044	167560	115714	151065	62705	61250	40729
Mazowieckie	1892313	628546	467862	591545	204360	198726	129071
Opolskie	665605	219441	179711	207456	58997	57725	35432
Podkarpackie	376695	113039	85817	140109	37730	36922	24104
Podlaskie	897767	293322	201348	313241	89856	87632	56453
Pomorskie	833383	303208	202279	246400	81496	78705	49591
Śląskie	343568	108325	79168	126019	30056	29138	18029
Świętokrzyskie	407669	157582	97397	100711	51979	51210	33583
Warmińsko-mazurskie	767331	247921	197548	241467	80395	76884	49428
Wielkopolskie	4330539	1438093	1180639	1299117	412690	403928	260914
Zachodniopomorskie	402612	141074	94229	125232	42077	40329	25688